

Øjenbetændelse

Årsag

Øjenbetændelse (røde øjne) er en betændelse af øjets bindehinde. Det kan skyldes infektion, allergi, irriterende eller kemiske stoffer. Infektøs øjenbetændelse kan forårsages af såvel bakterier som virus.

Forekomst

Almindeligt forekommende især hos børn.

Smitteveje

Øjenbetændelse er smitsom, og smitten overføres ved direkte berøring og indirekte via genstande som håndklæder og legetøj. Der kan også ske smitte gennem luften med hoste eller nys.

Symptomer

Symptomer på øjenbetændelse er tørhedsfornemmelse, svie og branden i øjet, og undertiden lysskyhed og tåreflåd. Det hvide i øjet bliver rødt, og der samler sig pus i øjet.

Hos forkølede børn kan man se en mildere øjenbetændelse i form af rødme, tåreflåd og lidt blakket pusdannelse i øjenkrogen ("gule klatter"), mest udtalt efter søvn. Dette skyldes tilstopning af tårekanalen på grund af hævede slimhinder. Børnene må gerne modtages i institution, hvis deres almentilstand er upåvirket.

En anden form for mildere øjenbetændelse skyldes virus, der kun er lidt smitsomme. Symptomerne ved denne form for øjenbetændelse er ikke ret udtalte. Antibiotika har ingen virkning. Disse børn må gerne modtages i institution.

De sværere former for øjenbetændelse kan enten være forårsaget af visse virus eller af bakterier. I disse tilfælde driver øjet med pus, og der er rødme og hævelse, både i det hvide af øjnene og på det indvendige af øjenlågene. Almentilstanden kan være påvirket. Denne form for øjenbetændelse er meget smitsom, og børnene må ikke møde i institution. Tilstanden kræver lægebehandling.

Behandling

Ved alle former for øjenbetændelse skal man være meget omhyggelig med oprensning af øjnene for ikke at sprede smitten fra det ene øje til det andet. Man bør vaske hænder grundigt før og efter behandling af øjnene. Vattet vædes med lunkent sterilt saltvand eller lunken vand for at fjerne pusset. Man må ikke bruge det samme vat til begge øjne. Gule klatter i øjnene på grund af forkølelse og de lette virusinfektioner kræver ikke behandling, da de kun giver lette gener, og antibiotika er uvirksomt på disse virus. Hyppig oprensning af øjnene er tilstrækkelig for at mindske symptomerne.

Barnet bør ses af læge, hvis symptomerne ikke er svundet i løbet af en uge eller barnet har stærkt pusflåd, tydelig lysskyhed eller påvirket almentilstand. Det er meget vigtigt at overholde lægens behandling, da lidelsen ellers kommer igen. Ved denne form for øjenbetændelse tager den behandlende læge stilling til, hvornår barnet må modtages i institution. Barnet skal dog mindst have været i behandling i 2 døgn, før det kan modtages i institution.

Forholdsregler

Smitte ved øjenbetændelse forebygges ved god hygiejne. Hyppig håndvask er vigtig. Man bør sikre sig, at øjenbetændelse ikke spredes via vaskeklude og håndklæder.

Inkubationstid

1-3 døgn, kan i nogle tilfælde smitte i hele perioden med pusflod.

Børn må ikke komme i institutionen, hvis der er øjenbetændelse med stærkt pusflåd, tydelig lysskyhed eller påvirket almentilstand.

Kilder:

Statens Serum Institut, www.ssi.dk

Sundhedsstyrelsen. Smitsomme sygdomme hos Børn og Unge, Vejledning om forebyggelse i daginstitutioner, skoler m.v., 2013

Sundhedsplejen 2013